

LIETUVIŲ

O maior e mais antigo jornal lituano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. Kaina: 200 Rs.

Prenumeratos kaina:

Brazilijoj metams 12 milreisu, pusmečiui 6500g
Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 milreisu, pusm
8 mlr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr pusmečiui 10

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Tel. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

Lietuvių Šios Brazilijoj Organas
redakcijos adresas: LITUVIŲ S GA BRAZILIJ
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Maniz Moreira Landim
Faktinis Redaktorius
Stasys Vancevičius

kontrafaktus redakcija taiso savo nuomina. Neat
santųjų priekšaičių nesągū ir savo lėšomis negražina
Už apmokamus skelbimus neatsako.

11 ti METAI.

SÃO PAULO, 1939 m. Spalių - Outubro mėn. 10 d.

NR. 52 (573)

LIETUVAI GRAŽINAMAS VILNIUS. LIETUVIAI LAIMI KOVA DEL SAVO SOSTINĖS. KAIP BAIGSIS KARAS.

Sovietai sutinka gražinti Lietuvai Vilnių.

KAUNAS. Telegrama iš Kauno praneša, kad Lietuvos - Sovietų Rusijos derybos Maskvoje vyksta sėkmingai. Sovietų Rusija sutikusi gražinti Lietuvai Vilnių. Trakus, Stenčionys ir dar kai kurias kitas Vilniaus krašto sritis. Sovietai reikalauja, kad Lietuva, perimdama Vilnių ir Vilniaus kraštą pasižadėtų grąžinti ten gyvenančių tauti- nių mažumų teises. Sovietai Lietuvoje, Vokietijos pasienyje nori įtaisyti sušalinimus ir įsteigti oro lai- vyno bazes keliose Lietuvos teritorijos vietose. Manoma, kad Lietuva su tais Sovietų reikalavimais sutiks. Kada bus Vilnius prijungtas Lietuvos dar tikslų žinių nėra, nes dar galutinai nesu- tarta kokios Vilniaus krašto vietos bus kartu su Vilniaus miestu prijungtos prie Lietu- vos. Jei Sovietų Rusija tikrai atiduos Vilnių Lietuvai, tai lietuvių tautos kova dėl savo sostinės, kuri tęsėsi 20 metų, dabar būtų laimėta.

Vokietija kara pralaimėsianti.

Naujausias žinios praneša, kad Vokietijoje prasidėjo ne- tikimai tarp Hitlerio ir dau- gelio vokiečių kariuomenės vadų. Vokiečių žymesnieji generolai reikalauja, kad Hit- leris ieškotų būdų kaip nors išvengti su sąjungininkais, vokiečių kariuomenės vadai tvirtina, kad Vokietija šiuo metu jokiu būdu negalinti išvengti karo su sąjungininkais. Sąjungininkai nuskan- tino ir sunaikino beveik pu- tyn vokiečių submarinų. Anglų aviacija pasirodė esanti stipresnė už vokiečių aviaci- ją. Anglija užblokavusi Šiau- rių Jūrą ir Atlanto vandenyną pridariusi labai daug nuos- kų Vokietijai. Vokietijos rekyba su užsieniais dėl blokado nepasprasti daug. Vokiečių kariuome- nis vadai tvirtina, kad nėra

jokios vilties, kad vokiečiams pasisektų prsilaužti staigiu puolimu per Maginot liniją. Sąjungininkų kariuomenė va- karų frontu turi užėmusi la- bai svarbias pozicijas ir, kas svarbiausia turtingas vokiečių anglių kasyklas Saaro kraš- te. Vokiečių karo vadovybė esanti labai nepatenkinta Riibentropo politika ir biūdiu- vimais su Sovietais. Dauge- lis vokiečių generolų nepasi- tiki Stalino rodomu draugin- gumu Vokietijai. Kai kurie lai kraščiai tvirtina, kad Ribben- tropas būsiąs pašalintas.

Visa tai pasako, kad Vokie- tija eina prie karo pralaimė- jimo. Sąjungininkai, matyda- mi Vokietijos silpnėjimą, ne- nori ir klausyti apie Hitlerio taiką.

Lietuvos delegacija pakartotinai išvyko į Maskvą.

Lietuvos delegacija Šiomis šiomis atvyko iš Maskvos. Kauną ir padarė pranešimų, kad Sovietų Rusija tikrai su- tikusi atiduoti Vilnių ir kelis Vilniaus krašto apskritys Lie- tuvai.

Sovietai stiprina savo itaką.

Sovietai pasinaudojami da- žniau pedėdami visais bū- dais stiprina savo įtaką Pa- tijos valstybėse. Sovietų Ru- sija pasirodė naują platus užsienio sutartį su Latvija, Estija. Tokią pat sutartį a pasirašyti ir su Lietuva. Šiomis dienomis praai- šo Sovietų derybos ir su- mija. Baltijos valstybės bijoda- galią gąjo raudonojo kai-

ko į Maskvą tęsti toliau dery- bas. Naujausias žinios praneša, kad Sovietų Rusija tikrai su- tikusi atiduoti Vilnių ir kelis Vilniaus krašto apskritys Lie- tuvai.

Lietuvos delegacija Maskvoje.

Spalių 7 d. Lietuvos delega- cija, susidedanti iš Užsienų Reikalų Ministro J. Urbšio, Kariuomenės Vado Gen. St. Bažutikio ir vice-premjero K. Bizausko, išvyko derėtis su

Poeto Maironio biustas Vytauto Didžiojo Muziejaus sode, Kaune.

Sovietų Rusijos vyriausybė. Lietuvos delegacija Mask- voje buvo gražiai sutikta ir priimta. Lietuvos delegacijos pasitarimai su Sovietų užsie- nių reikalų komisaru Moloto- vu vyksta Kremliaus rūmuo- se.

Prancūzai žygiuo- ja pirmyn.

Paryžius. Iš karo lauko pranešama, kad prancūzų ka- riuomenė vakar fronte žy- giuoja pirmyn per Warnd- miškus ir užima iš vokiečių svarbias pozicijas.

Iš ten pat ateinančios ži- nios skelbia, kad vokiečiai neatsilaiko prieš prancūzų spaudimą ir traukiasi atgal. Prancūzai stenkdami pirmyn naikina vokiečių pastatytas minas ir išsklaido jų patru- lius, susidedančius iš 40-50 žmonių.

Susirėmimai su durtavais ir rankinėmis granatomis

Paryžius. Naujausias žinios praneša, kad tarp vokiečių ir prancūzų artilerijos prasi- dėjo t. k. dvikova. Smarkiausi mūšiai vyksta netoli Saar- brucko ir Sareluis. Labai daug vokiečių patrulių smar- kliai puolė prancūzus Chron- tal, Mosella, Niold ir Zvei- bruck apylinkėse. Prancūzai su didžiausiu atkakumu pa- stojo kelią vokiečiams ir su- durtavais bei rankinėmis

granatomis atmušė vokiečius iš visų pozicijų.

Lietuvos vokiečiai nenori vykti į Vokietiją.

Iš Kauno pranešama, kad daugumas Lietuvoje gyvenan- čių vokiečių nenori vykti į Vokietiją. Vokietija sugalvo- jo parsigabenti visus vokie- čius gyvenančius Pabaltijo valstybėse. Lietuvoje vokie- čių yra nedaug, bet jų dau- gumas ir toliau nori pasilikti Lietuvoje.

Išvyko į Lietuvą p. Grabauskas.

Lietuvos Valstybės Kontro- lės pareigūnas p. Grabauskas spalių 9 dieną italų laivu „Augustus“ išvyko į Lietuvą. Santos uostą p. Grabauską palydėjo

Lietuvos Konsulato sekr. p. J. Čiuvinas, „Lietuvio“ redaktorius St. Vancevičius ir K. Ambrazevičius.

Broliams tautie- čiams São Paulyje.

Skubiai grįždamas į Lietu- vą ir negalėdamas atskirai padėkoti už suteiktas man in- formacijas apie lietuviškos kolonijos gyvenimą ir vargus o taip pat už parodytą man nuoširdumą, bankant kolonija- raiškiu per šio laikraščio skil- tis visiems, visiems, visiems tautiečiams širdingiausia ačiū Jurgis Grabauskas. São Paulo 1939 X-9 d

P, ogridem os francezes na floresta de Warnot.

PARIS. — Informações da frente de batalha dizem que os soldados francezes progri- dem na florasta de Warnot, desalojando os alemães de muitas posições. As mesmas informações acresentam que, em suas retiradas, as tropas alemães minaram numerosas partes da floresta, com o intuito de causar baixas entre os ata- cantes; porém, estes, a megí da que avançavam, destruí- am as minas, enquanto deti- nham os persistentes ataques das patrulhas alemãs, forma- das de 30 ou 50 homens.

VIOLENTO BOMBARDEIO A'S POSIÇÕES FRANCESAS.

PARIS — Os alemães bom- bardearam violentamente, ho- je as posições francesas si- tuadas entre o Mosella e Zwi- tibrucken. Varios ataques de surpresa das patrulhas alemãs foram rechassados.

ATAQUES A BAIONETA E A GRANADAS DE MÃO.

PARIS, 9. -- Registrou-se violento duelo de artilharia entre francezes e alemães no bosque que encobre a margem occidental do rio Sarre, entre Sarrebruck e Sarelouis. Numerosas patru- lhas alemães lançaram-se im- petuosamente, ao ataque em diversas pontes, como no sa- liente de Frontal, ao croes- te de Sierk, entre o Mossella e o Niold, e ao sudoeste de Zweibruck. Apesar de tudo, os francezes conseguiram consolidar as suas conquis- tas, tendo realizado tambem diversos ataques a bayoneta e com granadas de mão, de- salojando os alemães de mul- tas posições.

REPELLIDOS TODOS OS ATAQUES GERMANICOS

PARIS, 9 — O comunico do do estado maior do exer- cito francez, desta noite, de- clara, que todos os ataques realizados hoje pelos alemães foram repellidos.

SEIS MILHOES DE LIBRAS POR DIA.

LONDRES, 8 — O jornal- ta „sir“ Stephen Kinghall, em sua carta noticiosa semanal, calcula que a Inglaterra esta gastando actualmente, na cam- panha contra a Alemanha, cerca de 6 milhões de libras esterlinas por dia, e declara

acreditar que essa somma brevemente ascendera a 10 ou 12 milhoes de libras.

CORDOBA, 8 — Esta cida- do e a de S. Francisco foram varridas por violentissimo cyclone. Foram arrancadas os tetos de algumas casas. No bairro Basural, de S. Francisco, varios ranchos fo- ram arrazados. Em outros pontos houve damnos mate- riales.

MOSCOU. — Informam de Lwow que serão realizadas proximaamente as eleições pa- ra a constituição da assem- bléa da Ukraina Occidental.

O territorio recentemente occupado pelos russos sera dividido em circumscrições ceda um das quaes elegera um delegado da assembléa. A votação era feita por me- io de listas. Os candidatos serão designados por homens de confiança de diversas or- ganizações profissionaes bem como por outros agrupamen- tos, recentemente formados. As eleições serão realizadas parente commissoes speciaes

AS OPERAÇÕES DE „LIMPEZA“ NA FRONTEIRA GERMANO-RUSSA.

BERLIM, 8. — „Os movi- mentos na fronteira, que in- teresam os rusos e os alle- mães, continuam segundo o plano elaborado.

Segundo as ultimas infor- mações chegadas dos exercitos em campanha, o numero de prisioneiros feitos e o seguin- te: 2 commandantes de divi- são, 1.259 officiaes, 15.690 sub officiaes e soldados, O material appellido foi o se- guinte: 15.600 fuzis, 256 me- tralhadoras, 23 canhoes e 5.212 cavallos. A oeste foi re- gistrado um duelo de artilha- ria a tarde. Durante a noite houve fogos de destruição.

EVACUAÇÃO DA MINORIA ALLEMÁ DA LETTONIA.

RIGA, 8 — Annuncia-se que esta sendo preparada a evacuação da minoria alle- mã da Lettonia, consecutiva- mente ao ultimo discurso do chanceller Adolph Hitler. A Lettonia e o Reich entra- ram em accordo principio sobre a conclusao de um tra- tado de repatriamento, cujo objectivo sera immigração dos cidadãos dos cidadãos letoes de raça allema e as questões connexas. As nego- ciações comeraçãodentro em breve.

LIETUVIAI IR SVETIMSALIAI,

Pasy vertimas tik 9\$800
PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 1) Tel. 2-0226 S. Paulo.

PIJAUS RUTKAUSKO
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai, su nuogu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius LIETUVIAMS NUOLAIDA. Atlieka įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasiūkimais. ĮVYVAME IR ISSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!
Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Dr. Paulo Licciardi

anta Casa Gydytojas-Operatorius

KLIVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PERBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gydymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos progresus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Benignūs odos amonižijos, Hesusmo, negalavimų, lytiško silpnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultoriai ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444, S. Paulo, nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 iki 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAI NAMUS BĖGANTIS VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolfo Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Atlieka ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės nuomos ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir kitą juridinį reikalai.
Adresas: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.1, tel. 2-2114. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v. KALBA LIETUVIŠKA.

DĖL SVETIMSALIŲ REGISTRACIJOS IR „KADERNETU“.

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti „carteira de identidade para estrangeiro modelo 19“.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasiskubinkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą“.

„Kadernetą“ su registracija, pasų vertimais ir visais kitais reikalingais dokumentais kainuoja tik 70\$000.

Interesančiai reikalinga tik išsiimti „atestado de residência“ iš vietinės policijos delegacijos.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Kreipiantis pas mus nesugaišite laiko ir sutaupysite pinigų.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudymus (certidao da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, prašymų reikalais kreiptis į:

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agenciją Raickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmadeniais nuo 10 iki 12 val. į „Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 7 iki 9 val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr.

São Paulo, Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Paulo, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parocelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto grafijų srityje. Specialybė pa didinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus foto grafijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua S. Caetano, 447 (sen nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBA S GREITAS IR SAŽININGAS. Prie siuvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius, kur siūvami paltai ir kostiumai. Ši siuvykla atidare skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Atlieka pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaidai. Atlieka visus spaustuves darbus. Užeikite įsitikinti!

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 TEL. 4-3433

Seniausia Lietuviška siuvykla mūsų kolonijoje.

Medžiagas perka didelėmis partijomis, todėl ir kostiumai mūsų siuvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų positumų ir kelnų vilnones medžiagos po 38\$ kusvitnones — 18\$000 brimo medžiagos kelnones nuo 6\$500.

Didelis pasirinkimas gatavų hārbinų rūbų.

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS Siuvykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo (prie Sorocabano st.)

Laivokortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Duodame patarimų visais išsivėybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima Lietuviškai arba kuria nors kita kalba. Darome pinigines perlaidas į Lietuvą listais per Lietuvos Banką. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO

Rua Mooca, 309 kamp. rua Conceicao prie pat Luz st

darbo dienis nuo 9 iki 7 val. vakaro. Sekmadeniais ir trečiadieniais ir penktadieniais taip pat ir vakarais nuo 8 iki 10 val. vakaro. Adresas: Rua Bandeirantes, 474 Boa Retiro. Adresas įrašams: Caixa postal 1764 S. Paulo.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerinės ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL, 12 sob. (kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJŲ IR RIO UNIVERSITETO Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetininga Nr. 139 salė 8—9 Tel. 4-071

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIFE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalis. Taisto, dažo ir nikeliojuo motociklus ir jų dalis. Darbas greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų ir naujų motociklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite įsitikinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stambią nuolaidą.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinikinė. Visiškas gijimas per 10—15 dienų su garantija. Konsultoriai atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadeniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.L.C. skirsto ir parduoda už mažą išsimokėjimo mokėstį didelį daržų — alaiac — kur yra tukstanciai simedžių: Perehas, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduodamas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalo, daržų su geru maikų mirkų, kur galima parduoti po 500 reisis metų. Traukiniai išeina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadeniais teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA „VILNIUS“

Atlieka vyriškus ir moteriškus rūbus, kostiumus, paltus ir t. t.

Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas.

ĮVYVAME IR ISSIMOKĖJIMUI TIK O 20\$000 Į MENESĮ. Mūsų siuvykloje galite pasisūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų.

Centras: Skyrius: Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita 3027, Tel. 2-8554 60. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS. MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius būdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama domos ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONORėja. VIŠOŠE STADIJOSE GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas.

BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3º and Tel. 4-0218 São Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak. Sekmadeniais nuo 11 iki 12 val.

CASA BANCARIA J. FRIZZO

Rua Mooca, 309 kamp. rua Conceicao prie pat Luz st

darbo dienis nuo 9 iki 7 val. vakaro. Sekmadeniais ir trečiadieniais ir penktadieniais taip pat ir vakarais nuo 8 iki 10 val. vakaro. Adresas: Rua Bandeirantes, 474 Boa Retiro. Adresas įrašams: Caixa postal 1764 S. Paulo.

SKAITYK IR

PLATINK

„LIETUVI“

Gera pelnysi tik

paskelbes savo bizni

„Lietuvio“ skylyte

